

Beantwoording technische vragen

Vragen gesteld door

Van de Fractie(s) : CDA Oudewater

Op datum : 24 oktober 2023

Naar aanleiding van : Uitvoeringsagenda Sociaal Akkoord

Portefeuillehouder : Walther Kok, Ivo ten Hagen

Datum beantwoording :

Opsteller : Nicole Simons

Beantwoording van de vragen:

Financiële vragen:

Eén van de argumenten om een uitvoeringsagenda vast te stellen is om op basis van het beleidskader en het uitvoeringsplan een aanvraag in te dienen voor de brede SPUK (specifieke uitkering) waarmee aanvullende middelen beschikbaar komen die door de gemeente kunnen worden ingezet voor realisatie van ambities die bijdragen aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In paragraaf 4 van de Uitvoeringsagenda staat dat dit een bedrag van € 107.100,= betreft voor 2024 en 2025 en voor het jaar 2026 een bedrag van € 76.507,=

Vragen:

1. Wat is de reden dat voor 2026 een lager bedrag wordt geraamd?

Antw: De Brede Specifieke Uitkering (Brede SPUK) bestaat uit structurele en incidentele middelen. Met ingang van 2026 ontvangt de gemeente geen middelen meer voor: mentale gezondheid, aanpak overgewicht en obesitas, leefomgeving, opgroeien in een kansrijke omgeving en vroegsignalering alcohol-problematiek, één tegen eenzaamheid, versterking kennis- en adviesfuncties GGD en coördinatie-kosten regionale aanpak preventie. De VNG heeft echter aangegeven dat een oplossing gezocht moet worden m.b.t. het vervallen van de middelen m.i.v. 2026 omdat juist op deze onderwerpen langdurig extra inzet nodig is. Gesprekken tussen VNG en bewindspersonen hierover zijn gaande.

2. Is dat geormerkt geld voor het genoemde doel of mag het ook op een andere plaats in het sociaal domein worden ingezet?

Antw:

Het betreft geormerkt budget en mag uitsluitend ingezet worden voor de doelen en onderdelen zoals geformuleerd in de regeling Brede SPUK.

3. Hoe verhoudt zich de SPUK-uitkering ten opzichte van de onzekerheden over Algemene Rijksuitkeringen aan gemeenten vanaf 2026?

Antw:

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen gemeenten en Rijk verder aan een stevig fundament voor een gezonde generatie in 2040. Met de Brede SPUK als financieel arrangement worden hiervoor middelen beschikbaar gesteld en kunnen gemeenten vraagstukken integraal oppakken en lange termijn plannen maken. De eerste tranche van de SPUK-uitkering loopt tot en met 2026. Omdat preventie meerjarige investeringen vraagt, gaan wij ervan uit dat de SPUK-uitkering wordt voorgezet. Het Rijk heeft in ieder geval aangegeven dat er na 2026 €195 miljoen structureel voor de gemeenten beschikbaar is. Voor de onderdelen waarvoor momenteel incidenteel budget beschikbaar is gesteld (zie antwoord bij vraag 1) is de VNG over in gesprek.

In de paragraaf financiën staat de volgende zinsnede: *Het Rijk heeft middelen toegevoegd aan de algemene uitkering in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd. Deze hervormingsagenda is opgesteld om het jeugdzorgstelsel uitvoerbaar te houden, ook in de toekomst. Er zijn dan ook inspanningen in opgenomen waar gemeenten mee aan de slag moeten om dit te kunnen realiseren. De middelen die het Rijk in het kader van de hervormingsagenda Jeugd bij de algemene middelen heeft gevoegd, zijn in Oudewater nu nog niet aangewend voor het sociaal domein.*

Vragen:

4. Betekent dit dat er beschikbare gelden (middelen) in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd nog “op de plank liggen om uit te geven” of betekent dit dat deze gelden momenteel voor andere doeleinden worden ingezet? Zo ja, welke zijn dat dan?

Antw:

De gelden worden momenteel voor andere doeleinden ingezet omdat deze middelen onderdeel uitmaken van de algemene middelen. Dat betekent dus dat deze middelen niet gekoppeld zijn aan specifiek benoembare doelen, maar onderdeel uitmaken van het begrotingssaldo. Echter, in de hervormingsagenda Jeugd zijn zoals aangegeven maatregelen opgenomen die gemeenten moeten uitvoeren om te komen tot een financieel en inhoudelijk houdbaar zorgstelsel. Een groot deel van deze maatregelen zijn in Oudewater al in uitvoering (zoals bv de pilot bescherming in beweging, inzet stadsteam, samenwerking huisartsen). Het Rijk is momenteel bezig met het opzetten van een uitvoeringsplan voor de hervormingsagenda. Dit plan kan aanleiding geven om ook voor Oudewater extra in te zetten om een aantal maatregelen, zoals bijvoorbeeld de intensivering van samenwerking rondom inkoop in de regio. Mocht dit het geval zijn dan komen wij hier bij de voorjaarsrapportage op terug.

5. Om welk bedrag gaat dit op jaarbasis?

Antw:

Bedragen	2024	2025	2026	2027	2028
Compensatie jeugdzorg in begroting 2023-2025	495.790	299.346	103.305	76.751	90.937

In paragraaf 4 van de Uitvoeringsagenda wordt bij de dekking voor de jaren 2024 t/m 2026 een bedrag opgevoerd van € 140.000,= euro ten gevolge van onder uitputting van de PGB-budgetten.

Bij de toelichting staat dat dit overschotten binnen het programma betreft, met name rondom de PGB-budgetten.

Vragen:

6. Hoe lang bestaan die overschotten al en wat is daar toen mee gedaan?

Antw:

in 2021 is via de jaarrekening voor het eerst een overschot verantwoord op de PGB-budgetten. Daarom is in 2022 een bedrag van 50K (Wmo) en 35K (Jeugd) afgeraamd in de voorjaarsrapportage. In 2022 is wederom een deel van het PGB-budget structureel afgeraamd. Vervolgens ontstond er bovenop deze aframing alsnog een overschot op het budget in 2023. Deze overschotten van 2023 zijn in de najaarsrapportage incidenteel afgeraamd (50K Wmo en 70K Jeugd). En het voorstel is nu dus om de overschotten vanaf 2024 niet af te ramen, maar structureel in te zetten voor het Sociaal Akkoord. Dit betreft dus in feite een budgetneutrale

wijziging binnen programma 3.

7. Zijn er redenen aan te wijzen waarom die overschotten ontstaan. Heeft dat wat met het beleid te maken (uitvoeringsregels) die gehanteerd worden als mensen een beroep op een PGB-budget doen?

Antw:

Dit heeft met het beleid te maken. Zie hiervoor de financiële heroriëntatie en de maatregelen die hierin genomen zijn m.b.t. Pgb-budgetten. O.a. zijn de Pgb-bedragen omlaag gebracht voor zowel hulp bij het huishouden als begeleiding.

8. Wat betekent deze keuze voor komende aanvragen om een PGB-budget te ontvangen. Betekent dit een beleidswijziging ?

Antw:

Deze beleidswijziging (het omlaag brengen van de Pgb-budgetten) is al besloten bij de vaststelling van de financiële heroriëntatie. Het betreft dus geen nieuwe beleidswijziging, maar uitvoering van de keuzes zoals gemaakt bij de financiële heroriëntatie 2022.

9. Gaarne een onderbouwde reactie college op volgende stelling: Volgens de CDA-fractie is financiering via onderuitputting in feite geen dekking. Indien er een groter beroep wordt gedaan op PGB budgetten betekent dit dat er of minder pgb's moeten worden toegekend omdat er dan geen dekking meer is voor de uitvoeringsagenda óf deze uitvoeringsagenda wordt niet uitgevoerd. Je kunt niet met één post verschillende uitgaven dekken.

Antw:

Een voordeel op uitgaven kan naar mening van het college wel worden ingezet als dekking voor het Sociaal Akkoord. Het betreft namelijk een structureel overschot als gevolg van het omlaag brengen van de kostprijs voor Pgb's op basis van de huidige aantallen. Het voordeel wat hierdoor ontstaat is dus een structureel voordeel: we hebben lagere kosten voor dezelfde aantallen Pgb's. De verwachting is niet dat de kosten gaan stijgen door het ingezette beleid, wel kan het uiteraard zo zijn dat de maatwerkkosten voor het Sociaal Domein in het algemeen stijgen door een toename van de vraag.

De begrotingen per thema kenmerken zich door veel acties waar geen bedrag voor is geraamd, de zogenaamde "0-posten".

Vragen:

10. Zijn dat acties waar geen kosten aan verbonden zijn of dekking voor gevonden is of verwacht het college dat deze acties (met eventueel bijbehorende kosten) worden uitgevoerd door maatschappelijke organisaties.

Antw:

Dit betreffen voornamelijk acties die in de huidige begroting zitten of waar nog geen bedrag aan gekoppeld kan worden. Deze kosten zullen dan uit het overschot van het Sociaal Akkoord worden gedekt.

11. De CDA-fractie wenst graag inzicht in de geraamde kosten van die "0-posten" zodat ook afwegingen kunnen worden gemaakt om acties met een "0-post" uit te wisselen met acties waar wel kosten voor zijn begroot;

Antw:

Helaas kunnen we deze raming niet maken. De 0-posten of posten waarbij geen kosten zijn opgenomen, zijn (nog) niet van een raming voorzien als gevolg van diverse redenen, namelijk:

- Er nog niet inzichtelijk is wat er exact nodig is. In die gevallen moet er nog verder onderzoek worden gedaan. Dit bijvoorbeeld omdat er nu een pilot loopt, waarbij wel dekking is voor de pilot, maar niet voor een eventueel vervolg. Of als we wel een vraag of een mogelijke behoefte in beeld hebben, maar nog niet duidelijk is welke acties ingezet kunnen of moeten worden.
- Uitvoering van de acties valt binnen de reguliere werkzaamheden/uren

Als voor inspanningen middelen nodig zijn en deze kunnen niet binnen de begroting gedekt worden, legt het college dit vanzelfsprekend voor aan de raad. Ook krijgt de raad een update van de voortgang van het sociaal akkoord, waarin ook eventuele uitgevoerde acties en vervolgacties worden meegenomen. Ook de participatieraad betrekken we bij voortgang en ontwikkelingen.

Algemene vragen:

12. In paragraaf 5.2. bij overzicht maatschappelijke partners betrokken bij totstandkoming van het sociaal akkoord staat Loopgroep Oudewater als enige sportclub benoemd.

Vraag: Waarom alleen deze sportclub en ook niet clubs zoals FC Oudewater, OZV, SVO, Jupiter, etc. Etc.

Antw:

Oudewater Vitaal is nauw betrokken geweest bij het tot stand komen, ook als vertegenwoordiging van de sportverenigingen.

13. Het Stadsteam staat ook als maatschappelijk partner benoemd in dit overzicht. Hoe verhoudt zich dat tot het feit dat het Stadsteam ook een ambtelijk aangestuurde organisatie is. Op welke wijze is de "onafhankelijkheid als maatschappelijk partner" van het Stadsteam geborgd?

Antw:

Het Stadsteam voert wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit voor de gemeente Oudewater. Zij worden niet ambtelijk aangestuurd. Het Stadsteam is onderdeel van Stichting de Thuisbasis met een eigen directeur. Uiteraard voeren wij accountgesprekken met het Stadsteam. We monitoren of de wettelijke kaders gevolgd worden.

14. Vroeg signalering wordt sterk gekoppeld aan het Stadsteam. De afstand tussen inwoners en het Stadsteam/Gemeente is groot. N.a.v. ons artikel in de IJsselbode is er behoefte aan een loket in Oudewater waar inwoners fysiek wekelijks even kunnen binnenlopen om hun vraag te stellen of geholpen te worden. Dit is voor vele onderwerpen (regelingen) in deze uitvoeringsagenda van toepassing. Hoe kijkt het college hier tegenaan?

Antw:

Het Stadsteam is laagdrempelig te benaderen en iedere inwoner van de gemeente Oudewater kan terecht bij het Stadsteam voor informatie, advies en hulp bij vragen. Het Stadsteam draait ook wekelijks een inloopsprekuren en deze wordt elke week goed bezocht. Wij hebben geen aanleiding om aan te nemen dat de afstand tussen inwoners, het Stadsteam en de gemeente, groot is.

15. Maatschappelijke ontwikkeling en betrokkenheid. Voor verschillende doelgroepen worden activiteiten georganiseerd. Voor ouderen zien we dat hier geen budget (0) voor beschikbaar is op bladzijde 41. Als we willen dat ouderen elkaar ontmoeten dan moet hier budget voor vrijgemaakt worden. Hoe ziet het college dit?

Antw:

Er wordt voor ouderen in Oudewater veel georganiseerd door onze vrijwilligersorganisaties, activiteiten onder andere gericht op ontmoeting. Het zit in de missie en visie van deze organisaties. Vanuit de gemeente hebben we ingezet op communicatie over de vindbaarheid van deze activiteiten.

16. Communicatie: Deze is van groot belang voor elke maar zeker ook voor nieuwe inwoners. Waar kunnen inwoners terecht? Voorheen kregen we een gemeentegids met **alle** informatie. Hoe denkt het college dit vorm te gaan geven?

Antw:

Voor informatie over organisaties en activiteiten in het Sociaal Domein kunnen inwoners terecht op de Sociale Kaart en Oudewater.net. Vanuit de gemeente zetten we in op betere vindbaarheid van deze websites en een koppeling aan de gemeentewebsite. Recent hebben wij daarom een boekenlegger laten maken die onder andere op de Vitaliteitsmarkt is uitgedeeld.

17. Kunnen we ervan uitgaan dat alle behoeften van inwoners zorgvuldig worden vastgelegd zodat we dit als raad kunnen monitoren en waar nodig kunnen bijstellen als dat nodig mocht zijn. Hoe plannen we dit voor de komende jaren?

Antw:

We hebben een monitoringsproces binnen de gemeente; de zgn. Planning en Control cyclus, daaraan koppelen wij de nog op te stellen kwaliteitsmonitor waarin we ook cijfers opnemen rondom bv inwonertevredenheid. Tevens zijn wij voornemens om jaarlijks met de partners en de participatieraad te evalueren. Door te monitoren kunnen we zo nodig op tijd bij sturen.

18. In september 2023 is er een Woonzorgvisie opgesteld door De Wulverhorst en De Woningraat. Volgens de website van de Wulverhorst is deze Woonzorgvisie goedgekeurd door de gemeente goedgekeurd. Zover wij als CDA-fractie hebben kunnen nagaan is deze Woonzorgvisie niet gedeeld met de gemeenteraad.
- a. Klopt onze constatering en zo ja, wilt u die goedgekeurde Woonzorgvisie aan de Raad verstrekken?

Antw:

a. Op 13 december 2022 is tijdens het Forum Ruimte de Conceptvisie Wonen, Zorg en Welzijn besproken ([Forum Ruimte 13 december 2022 20:00:00, Gemeente Oudewater](#)). En op 22 december 2022 is het raadsvoorstel besproken in de gemeenteraad ([Gemeenteraad 22 december 2022 20:00:00, Gemeente Oudewater](#))

b. Is deze Woonzorgvisie onderlegger geweest bij het opstellen van deze uitvoeringsagenda en zo ja, op welke onderdelen?

Antw:

De conceptvisie Wonen, Zorg en Welzijn is de basis voor het opstellen van de Woonzorgvisie. Elementen zoals het blijvend inzetten om capaciteit WLZ in Oudewater te behouden, de focus op 75+ en de mix van doelgroepen komen daarin terug.

De Woningraat en de Wulverhorst zijn betrokken geweest bij het opstellen van deze Uitvoeringsagenda.

Bijlagen:

Geen